

Povabilo k sodelovanju v javnem posvetovanju
»Prenova metodologije obračunavanja omrežnine in tarifnega sistema«
Obvestilo javnosti
Maribor, 14. april 2021

Slovenija si kot članica Evropske unije (EU) prizadeva, da bi odjemalci elektroenergetskega omrežja na poti v podnebno nevtralno EU ohranili varnost oskrbe z energijo, povečali konkurenčnost in nabavljali energijo po dostopnih cenah. Elektroenergetski sistem je pri tem izpostavljen koreniti preobrazbi. Električna energija se proizvaja in porablja na različne načine, na različnih lokacijah in v različnih obdobjih. Proizvodnja električne energije postaja vse bolj decentralizirana in iz različnih virov (v prihodnosti zgolj iz obnovljivih oz. okoljsko nevtralnih). Pričakovati je, da bosta elektrifikacija prometa in ogrevanje povzročila bistveno večje povpraševanje. Spremembe v rabi energije lahko koristijo odjemalcem in celotni družbi, vendar obenem predstavljajo velik izziv za slovenska elektroenergetska omrežja, saj so zmogljivosti omrežja, predvsem distribucijskega, omejene. Sedanji energetska sistem še ni dovolj pripravljen, da bi podprl zahtevan energetska prehod, zato so potrebne širše spremembe načrtovanja in obratovanja sistema, treba je zagotoviti razvoj trga, ki bo omogočal izkoriščanje prožnosti uporabnikov omrežja, vse navedeno pa mora ustrezno podpreti normativni okvir, ki ga bo treba sproti prilagajati.

Z rastjo števila električnih vozil, toplotnih črpalk, fotovoltaike in skladiščenja energije so elektrooperaterjem na voljo novi razpršeni viri prožnosti na ravni nizkonapetostnega distribucijskega omrežja (večinoma priključeni v notranjo inštalacijo uporabnika, nekateri pa neposredno na omrežje). Prožnost teh virov mora najprej podpreti ustrezna sistemska tarifa za uporabo omrežja, ki zagotavlja osnovno raven prožne uporabe sistema, ki jo nadalje nadgrajujejo tržni mehanizmi nabave prožnosti in druge oblike dostopov do virov prožnosti, po potrebi pa jo lahko začasno nadomesti lokalna dinamična omrežninska tarifa¹. Navedeni implicitni mehanizmi morajo biti zasnovani tako, da ne izkrivljajo trga s prožnostjo. Za učinkovito izkoriščanje prožnosti bosta vsekakor ključna opolnomočenje odjemalca ter nova zasnova trga, ki uvaja nove vloge in omogoča agregacijo prej navedenih virov.

Pomemben del odziva Agencije za energijo (v nadaljevanju agencija) na navedene izzive predstavlja torej zagotavljanje ustreznih cenovnih signalov v obliki tarif za dostop do omrežja. Cilj regulatorja je zagotoviti učinkovito in prožno uporabo elektroenergetskih omrežij, ki ob izoginitvi nepotrebnim stroškom na računih za oskrbo z električno energijo omogoča vsakemu uporabniku potreben dostop in koriščenje novih tehnologij in storitev. Agencija bo tako še naprej zagotavljala primeren in razvojno naravnani regulativni okvir, ki vključuje med drugim tudi ustrezno, prej navedenim razvojnim vidikom prilagojeno metodologijo za obračunavanje omrežnine za uporabo sistema.

Veljavna metodologija obračunavanja omrežnine mora biti prenovljena, saj ne upošteva spremenjene uporabe sistema (razpršena proizvodnja ipd.) ter novih vlog in konceptov, ki jih uvaja evropski sveženj Čista energija za vse Evropejce²

---

¹ Prehod uporabnikov sistema na tako tarifo je prostovoljen

² <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-strategy-and-energy-union/clean-energy-all-europeans>

(aktivni odjem, energetske skupnosti itd.). Glavni rezultat projekta bo prenovljena metodologija obračunavanja vključno z novim tarifnim sistemom, ki je eden izmed temeljnih mehanizmov za zagotavljanje prožne in učinkovite uporabe sistema.

Projekt prenove metodologije obračunavanja omrežnine in tarifnega sistema je v fazi implementacije in naslavlja vse izzive energetskega prehoda v nizkoogljično družbo in osrednje vloge opolnomočenega odjemalca z izpostavljenim upoštevanjem vseh regulativnih načel, posebej še povračilo stroškov, ekonomsko učinkovitost, nediskriminatornost in preglednost. Uveljavitev prenovljene metodologije obračuna je na podlagi vmesnih rezultatov predvidena v dveh korakih. Najprej z uveljavitvijo prehodne izboljšane metodologije, s katero bo veljavna metodologija korenito prenovljena in prilagojena novim okoliščinam v elektroenergetskem sistemu, kasneje pa, ob izpolnjenih pogojih, povezanih z razpoložljivostjo podatkov, tehnologij ter razvoja trga, z uveljavitvijo ciljne metodologije, ki bo trajneje podpirala proces energetskega prehoda v kontekstu aktivnejše uporabe sistema oziroma opolnomočenja odjemalcev.

- Prehodna metodologija bo osredotočena na izboljšave trenutne metodologije s ciljem izboljšane odražanja stroškov uporabe omrežja na podlagi razpoložljivih podatkov z novo implementacijo tarifnih postavk za zmogljivost in energijo ter časovnim razlikovanjem uporabe omrežja.
- Ciljna metodologija je osredotočena na dolgoročno perspektivo. Ta metodologija temelji na implementaciji tarif na podlagi dinamičnega časovnega razlikovanja uporabe omrežja³ in fiksne tarife za pokrivanje preostalih stroškov omrežja⁴.

Obe predlagani metodologiji sta seveda skladni z evropskim svežnjem Čista energija za vse Evropejce.

Proces prenove in uveljavitev novih tarif bosta zagotovo zahtevala širši dialog in konsenz, ki bo presegal izključno tehnološkega, saj je treba prenovo postaviti v kontekst elektroenergetskega prehoda na podlagi krovnih ciljev. Potrebni bosta sprememba miselnosti in pripravljenost na spremembe. Agencija želi zato v proces prenove že od začetka vključiti tudi zainteresirano javnost v okviru javnega posvetovanja, ki je sestavni del projekta:

- Prva predstavitevna delavnica bo izvedena **22. aprila 2021**, na kateri bo predstavljena zasnova projekta in tudi začetni rezultati, ki postavljajo konceptualne temelje prenove metodologije obračuna omrežnine. Zainteresirana javnost bo imela možnost podati svoj odziv, ki ga bo agencija analizirala in po strokovni presoji upoštevala v nadaljnjem razvojnem procesu. Podroben program delavnice in način prijave udeležencev sledi v vabilu na delavnico.
- Ob naslednjih pomembnejših projektnih mejnikih bodo za zainteresirano javnost organizirane dodatne delavnice, predviden pa je tudi sistematični zajem stališč in mnenj zainteresirane javnosti z vprašalniki.

Relevantno gradivo bo sproti objavljeno na spletnih straneh agencije. Zainteresirana javnost je vabljen k posredovanju pričakovanj in predlogov sprememb metodologije obračunavanja omrežnine in tarifnega sistema po elektronski pošti na naslov:

posvetovanje.tarife@agen-rs.si

---

³ angl. forward-looking peak-coincident network charge

⁴ angl. residual network costs